

วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม – สิงหาคม 2553

ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี

THE ADMINISTRATIVE SKILLS IN ELEMENTARY SCHOOL UNDER THE
JURISDICTION OF THE OFFICE OF PATHUMTHANI
EDUCATIONAL SERVICE AREA

ประคอง แสนจำหน่าย สุรางค์ เมรานนท์ และอนงค์ อนันตริยเวช
Prakhong Saenchamai, Surang Meranon, and Anong Anantariyavech

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์ จ.ปทุมธานี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี และเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร จำแนกตาม ประสบการณ์และเขตพื้นที่การศึกษา กลุ่มตัวอย่างคือผู้บริหาร จำนวน 132 คน สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test) แบบ Independent

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหารมีทักษะการบริหาร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. การเปรียบเทียบทักษะการบริหารของผู้บริหาร

2.1 ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีทักษะการบริหารงานต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติโดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน

2.2 ผู้บริหารที่ทำงานอยู่เขตพื้นที่การศึกษาต่างกัน โดยภาพรวมมีทักษะการบริหารงาน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเทคนิคและด้าน มนุษยสัมพันธ์ ผู้บริหารมีทักษะการบริหารงานไม่แตกต่างกัน

ABSTRACT

The objectives of this research were to study the administrative skills of in the administrators the elementary school and to compare the opinions of administrators classified by experiences and the regions of Education service Area under the Jurisdiction of Pathumthani.

The sample group were 132 administrators. The statistics used in this study were mean, Standard Deviation (S.D.) and t-test independent.

The results found were:

1. Overall the skills of administrators were at a high level. Each aspect had a high level as well.

2. The comparison of skills of administrators were as follows:

2.1 The administrators who had different experiences, had different administrative skill at the significant level.

2.2 The administrators who worked in the different regions, as a whole, had different administrative skills at the significant level of .05. When considering cash aspect, it was found the administrators had no differences in technique and human relation skills.

คำสำคัญ

ทักษะการบริหารงาน ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา

ความสำคัญของปัญหา

การตื่นตัวของคนไทยเป็นเรื่องของการศึกษา แม้อาจจะดูเชิงซ้ำไปบ้าง แต่ก็ยังดีกว่าที่จะไม่ขยับเขยื้อนทำอะไรเลย เพราะว่า “การศึกษา” คือบทสะท้อนที่บ่งบอกถึงศักยภาพของมนุษยชน และยังเป็นฟันเฟืองสำคัญในการพัฒนาประเทศ จากงานเสวนาเรื่อง “ความสามารถในการแข่งขันระดับนานาชาติ พ.ศ. 2541” ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สกศ.) ที่ผ่านมาระหว่างปี 2539-2541 ศักยภาพทางการศึกษาของไทยมีปัญหาหนักที่สุด

ดังนั้น ในร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ จึงได้บรรจุการดำเนินการเร่งด่วน 5 เรื่อง คือ การปฏิรูปครู-ผู้บริหารการศึกษาให้เป็นผู้มืออาชีพ ปฏิรูประบบการบริหารและการจัดการศึกษา และส่งเสริมการจัดการศึกษาทางเลือกใหม่ และหนึ่งในแผนเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการ คือ การปฏิรูปครู และผู้บริหารการศึกษาให้เป็นผู้มืออาชีพ ซึ่งข้อจำกัดของความเป็นมืออาชีพนี้ เราคงต้องมาตีความกันอีกว่า มืออาชีพในที่นี้หมายความว่าอย่างไร ความหมายของการปฏิรูปกับการพัฒนานั้นเหมือนกันหรือไม่ เพราะมีการพูดจากันบ่อยถึงคำเหล่านี้กับการปฏิรูปการศึกษาซึ่งหมายความรวมถึงการปฏิรูปและพัฒนาครูผู้บริหารด้วย (สุรัฐ ศิลปะอนันต์, 2541 : 4)

การจัดการศึกษาของไทยได้จัดแบ่งระดับการศึกษาออกเป็น 4 ระดับ คือ ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และระดับอุดมศึกษา การศึกษาทุกระดับมุ่งให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น รู้จักแก้ปัญหา รักการทำงาน และสนใจจะมีส่วนร่วมในภารกิจของส่วนรวม เมื่อพิจารณาความสำคัญและการจัดการศึกษาในแต่ละระดับแล้ว การจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาถือได้ว่าเป็นการจัดการศึกษาที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดให้คนส่วนใหญ่ของประเทศ โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตให้พร้อมที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคมตามบทบาทและหน้าที่ของตนในฐานะพลเมืองดี ตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย ที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข โดยให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิตทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ ทำงานเป็นและครองชีวิตอย่าง สงบสุข (กรมวิชาการ, 2532 : 5)

ความรับผิดชอบการจัดการศึกษาของท้องถิ่น ผู้บริหารโรงเรียนต้องทำงานร่วมกับครูผู้สอนอย่างกลมกลืน และมีสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกัน ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องเลือกใช้ภาวะผู้นำ อำนาจบารมี และอำนาจตามกฎหมาย และคุณลักษณะส่วนบุคคลในการทำงานกับผู้ร่วมงาน ทั้งผู้บังคับบัญชาอย่างเหมาะสม เพื่อให้ได้รับความร่วมมือ การยอมรับด้วยความเต็มใจ เพื่อให้การทำงานราบรื่นและมีประสิทธิภาพ

ประสิทธิภาพในการทำงานของผู้บริหารโรงเรียนขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง แต่ที่สำคัญที่สุดคือ คุณลักษณะของหัวหน้างาน ซึ่งเพลเลกริโน และฟานฮาแกน (Pellegrino and Vambhagan, 1985 : 1) อธิบายว่าเป็นศักยภาพทางความรู้และทักษะต่างๆ ที่จะช่วยให้หัวหน้างาน ประสบความสำเร็จในการบริหาร ซึ่งคุณลักษณะดังกล่าวนี้อาจเป็นคุณลักษณะที่มีมาแต่กำเนิด หรือเกิดการเรียนรู้ แต่ส่วนใหญ่จะเกิดจากการเรียนรู้มากกว่า

สำหรับทักษะของผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องมี เพื่อการดำเนินการบริหารให้ประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพนั้นต้องมีทักษะ 5 ด้าน คือ ทักษะทางด้านความรู้ความเข้าใจ ทักษะทางด้านเทคนิค ทักษะทางการเป็นผู้นำทางการศึกษาและการสอน ทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะทางด้านความคิดรวบยอด

ผู้วิจัยมีความสนใจอย่างยิ่งในการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ในการศึกษาครั้งนี้ มุ่งที่จะศึกษาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารทั้ง 5 ด้าน คือ ทักษะทางด้านความรู้ความเข้าใจ ทักษะทางด้านเทคนิค ทักษะทางการเป็นผู้นำทางการศึกษาและการสอน ทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์ และทักษะทางด้านความคิดรวบยอด และเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ที่มีต่อทักษะการบริหารงานทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามสถานภาพของผู้บริหารโรงเรียน การใช้ทักษะการบริหาร ตามสถานการณ์และความเหมาะสมเพื่อเป็นแนวทางปรับปรุงการทำงานให้ดียิ่งขึ้นและเป็นทางเลือกในการเลือกบุคคลเพื่อเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนต่อไป

โจทย์วิจัย/ปัญหาวิจัย

1. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีทักษะการบริหารงานด้านความรู้ความเข้าใจ ทักษะทางด้านเทคนิค ทักษะทางด้านการเป็นผู้นำทางการศึกษาและการสอน ทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะทางด้านความคิดรวบยอดอยู่ในระดับใด
2. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีทักษะการบริหารงานด้านความรู้ความเข้าใจ ทักษะทางด้านเทคนิค ทักษะทางด้านการเป็นผู้นำทางการศึกษาและการสอน ทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะทางด้านความคิดรวบยอดอยู่ในระดับใด

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาเรื่องทักษะการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ทั้ง 5 ด้าน คือ ทักษะทางด้านความรู้ความเข้าใจ ทักษะทางด้านเทคนิค ทักษะทางด้านการเป็นผู้นำทางการศึกษาและการสอน ทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะทางด้านความคิดรวบยอด
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ตามประสบการณ์ในการบริหารงานสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ปีการศึกษา 2548 จำนวน 195 คน
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ปีการศึกษา 2548 ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยการใช้ตารางสำเร็จรูปของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 :608) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 132 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพภูมิหลังของผู้บริหาร โรงเรียน ได้แก่ ประสบการณ์การทำงาน ลักษณะสอบถามเป็นแบบปลายปิด

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อทักษะการบริหารงานทั้ง 5 ด้าน คือ ทักษะทางด้านความรู้ความเข้าใจ ทักษะทางด้านเทคนิค ทักษะทางการเป็นผู้นำทางการศึกษาและการสอน ทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์ และทักษะทางด้านความคิดรวบยอด

3. การสร้างคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ศึกษาจากตำรา เอกสาร หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างคำถามในแบบสอบถาม แล้วประมวลเป็นกรอบแนวคิด กำหนดขอบเขตของเนื้อหา

3.2 สร้างแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบสอบถามปลายเปิดทั้ง 3 ตอน ซึ่งครอบคลุมขอบเขตของการวิจัย ทางด้านทักษะการบริหาร 5 ด้าน คือ ทักษะทางด้านความรู้ความเข้าใจ ทักษะทางด้านเทคนิค ทักษะทางการเป็นผู้นำทางการศึกษาและการสอน ทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์ และทักษะทางด้านความคิดรวบยอด

3.3 นำแบบสอบถามที่สร้าง เสนอกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบแก้ไข แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา คุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิ มีดังนี้

3.3.1 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท หรือปริญญาเอกด้านการศึกษา หรือ

3.3.2 มีประสบการณ์ด้านบริหารการศึกษาอย่างน้อย 5 ปี

3.4 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากผู้ทรงคุณวุฒิ มาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับคำจำกัดความในการวิจัย หรือค่า IOC (Index of Item-Objective Congruence) แล้วเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า หรือเท่ากับ 0.6 ส่วนข้อที่มีค่าน้อยกว่า 0.6 นำมาปรับปรุง

3.5 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว ไปทดลองใช้ (Try - out) กับผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach, 1970 : 161) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α - Coefficient) ได้เท่ากับ .88

3.6 นำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขปรับปรุงแล้ว ไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลครั้งนี้ดำเนินการโดย

4.1 ผู้วิจัยได้ขอหนังสือเพื่อขออนุญาต และขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย เสนอต่อผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี

4.2 ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากผู้ตอบแบบสอบถามให้กรอกข้อมูล โดยดำเนินการผ่านผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เป็นผู้มอบแบบสอบถามแก่ผู้ตอบแบบสอบถามและเก็บ

รวบรวมแบบสอบถามจากผู้ตอบแบบสอบถามในสังกัด ผู้วิจัยประสานงานขอรับแบบสอบถามคืน หลังจากส่งแบบสอบถามไปแล้ว 1 สัปดาห์

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนแล้ว นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

5.2 นำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จทางสถิติ ดังนี้

5.1.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลที่เกี่ยวกับสถานภาพภูมิหลังของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้คือ สถิติแบบพรรณนาค่าร้อยละ (Percentage) (วิเชียร เกตุสิงห์, 2543 : 64 - 66) เพื่อวิเคราะห์ ประสิทธิภาพการทำงานของผู้บริหารโรงเรียน

5.1.2 ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยรวมรายด้านและรายข้อ แปลความหมายของคะแนน ตามเกณฑ์

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 แบบพรรณนาค่าร้อยละ (Percentage)

6.2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X})

6.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

6.4 การทดสอบค่าที (t-test) แบบ Independent

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถนำมาสรุปผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. จากผลการวิจัย พบว่า โดยรวม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผู้บริหารส่วนใหญ่สังกัดพื้นที่การศึกษาเขต 1 มากกว่า ผู้บริหารที่สังกัดพื้นที่การศึกษาเขต 2 และมีประสบการณ์ส่วนใหญ่ น้อยกว่า 10 ปี

2. จากผลการวิจัย พบว่า โดยภาพรวม มีระดับทักษะการบริหารอยู่ในระดับมาก โดยทั้งผู้บริหารที่สังกัดพื้นที่การศึกษาเขต 1 และเขต 2 มีทักษะการบริหารอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารมีระดับทักษะการบริหารในแต่ละด้าน อยู่ในระดับมาก

สรุป เมื่อพิจารณาในภาพรวมของทุกด้าน พบว่า ผู้บริหารมีทักษะการบริหารด้านมนุษยสัมพันธ์สูงสุด มีระดับทักษะการบริหารในระดับมาก ผู้บริหารมีระดับทักษะการบริหารทักษะการบริหารด้านรองลงมา คือ ด้านเทคนิคสูงสุด มีระดับทักษะการบริหารในระดับมาก และน้อยสุด

คือ ทักษะการบริหารด้านการเป็นผู้นำทางการศึกษาและการสอน มีระดับทักษะการบริหารอยู่ในระดับมาก

3. ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหาร ของผู้บริหารโรงเรียน โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้บริหาร ได้แก่ ประสบการณ์ของผู้บริหาร และเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งมี 2 ส่วน คือ

3.1 ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหาร ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทมาภิบาลมากกว่า 10 ปี มีทักษะด้านการบริหาร แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 และเมื่อพิจารณาทักษะการบริหารเป็นรายด้าน พบว่า กลุ่มผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี และประสบการณ์มากกว่า 10 ปี มีทักษะด้านการบริหาร ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านเทคนิค ด้านการเป็นผู้นำทางการศึกษาและการสอน ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านความคิดรวบยอด แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

3.2 ผู้บริหารที่ทำงานอยู่เขตพื้นที่การศึกษาต่างกัน โดยภาพรวมมีทักษะการบริหารงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเทคนิค และด้านมนุษยสัมพันธ์ ผู้บริหารมีทักษะการบริหารงานไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. จากภาพโดยรวมแล้วพบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการบริหารน้อยกว่า 10 ปี เมื่อเทียบกับกลุ่มซึ่งมีประสบการณ์ในการบริหารมากกว่า 10 ปีพบว่ามี ความแตกต่างกันในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นในด้านความรู้ความเข้าใจ เทคนิค การเป็นผู้นำทางการศึกษาและการสอน มนุษย์สัมพันธ์ และความคิดรวบยอด ดังนั้นในการบรรจุหรือปรับตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน โดยหน่วยงานที่มีอำนาจจึงควรพิจารณาเรื่องประสบการณ์ในการบริหารงานเป็นอีกปัจจัยหนึ่ง ซึ่งอาจจะมีการบรรจุตำแหน่งที่ต้องใช้ทักษะในทุกด้านให้กับผู้บริหารที่มีประสบการณ์มากกว่าและตรงกับความรู้ความชำนาญ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการสรรหาผู้บริหารสถานศึกษาว่าด้วยเรื่องคุณสมบัติ ข้อที่ 3.2 โดยอาจจะพิจารณาให้มีตำแหน่งผู้บริหารในโรงเรียนหนึ่งแห่งที่มีทั้งผู้ที่มีประสบการณ์มาก และผู้ที่มีประสบการณ์น้อยเพื่อเปิด โอกาสให้ผู้ที่มีประสบการณ์น้อยได้เรียนรู้การทำงานจากผู้มีประสบการณ์มากกว่าเพื่อได้พัฒนาทักษะในทุกๆ ด้านได้อย่างรวดเร็วและสามารถนำมาใช้ในการบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. เมื่อพิจารณาด้านระดับ ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในด้าน ทักษะด้านความรู้ความชำนาญพบว่าการนำความรู้ความเข้าใจในการจัดคนเข้าทำงานและกำหนด บทบาทหน้าที่มาใช้กับโรงเรียนอย่างเกิดประโยชน์ที่สุดมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งทางผู้บริหารอาจจะไม่ให้ความสำคัญมากนัก ทั้งที่เป็นเรื่องที่มีความสำคัญประการหนึ่งในส่วนของภาวะความเป็นผู้นำที่ จำเป็นสำหรับผู้บริหาร เพราะการบรรจุคนเข้าทำงานนั้นต้องใช้หลักวางคนให้ตรงกับงาน หรือ Put

The Right Man On The Right Job ซึ่งเป็นไปตามพฤติกรรมความเป็นผู้นำของตัวผู้บริหารในกลุ่ม พฤติกรรมกรมอบหมายงานตามแนวคิดของอดัมส์ (Adams, 1990 : 36-37) โดยตัวผู้บริหารมีการมอบหมายงานหรือจัดคนเข้าทำงานโดยพิจารณาจากกลุ่มคนที่มีวุฒิภาวะสูงคือ มีความเต็มใจและความสามารถสูงอยู่แล้ว

3. ระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษาในด้านเทคนิคพบว่า การนำความชำนาญในการแปลงนโยบายมาใช้ในการจัดการศึกษาไปสู่การปฏิบัติอย่างหลากหลาย กิจกรรมมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อันเนื่องมาจากความรู้ในด้านเทคนิคของผู้บริหารที่อาจจะจำกัดอยู่เฉพาะด้าน ซึ่งขัดแย้งกับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553 : 26) ที่ได้กล่าวไว้ว่าผู้บริหารควรมีความรู้เกี่ยวกับงานในหน้าที่ต่างๆ ได้แก่ งานด้านวิชาการ งานด้านบริหารบุคคล งานด้านสิ่งอำนวยความสะดวก การเงิน ซึ่งความรู้เหล่านี้จะช่วยให้ผู้บริหารทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การแสวงหาความรู้เพิ่มของผู้บริหารด้วยตัวเองหรือผ่านการจัดฝึกอบรมโปรแกรมต่างๆ ที่มีสำหรับผู้บริหาร ผู้บริหารควรหาโอกาสเข้าร่วมการฝึกอบรมให้มากที่สุดเพื่อที่จะได้รับความรู้ในหลายด้านที่มีความหลากหลายแตกต่างกันและนำความรู้เหล่านี้มาใช้ในการแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติที่สามารถทำได้จริงและมีความหลากหลายซึ่งเป็นผลดีต่อตัวของผู้ปฏิบัติงานอีกด้วย

4. ระดับ ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษาในด้านการเป็นผู้นำทางการศึกษาและการสอนพบว่า การนำความชำนาญในการพัฒนาหลักสูตรมาใช้ได้เหมาะสมกับความต้องการของท้องถิ่นมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และระดับ ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษาในด้านมนุษยสัมพันธ์พบว่า การนำความชำนาญในการสร้างความร่วมมือมาใช้กับชุมชนในท้องถิ่นที่โรงเรียนตั้งอยู่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด จากผลที่ได้ทั้งสองด้านนี้มีความสอดคล้องกันว่าผู้บริหารส่วนใหญ่ได้ละเลยต่อการการนำนโยบายและแนวทางปฏิบัติมาใช้เพื่อให้สอดคล้องกับท้องถิ่นที่โรงเรียนตั้งอยู่ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของไปเซ (Paisey, 1981 :96 อ้างถึงใน สุรัตน์ สุทธิชัชวาล, 2546 : 35) ในด้านความสัมพันธ์กับชุมชนได้แก่ความสำคัญและความเข้าใจจิตใจของผู้ปกครอง ดังนั้นการเข้าถึงชุมชนในทางปฏิบัติแล้วก็คือการให้ผู้ปกครองของนักเรียนได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาและการดำเนินการ รวมถึงการประเมินตามนโยบายของผู้บริหารเพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางที่ชุมชนต้องการ อีกทั้งยังเป็นการสร้างความร่วมมือในการพัฒนาการศึกษาของทั้งสองฝ่ายคือ โรงเรียนและชุมชนเพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่กับตัวนักเรียนที่อยู่ในชุมชนรวมถึงการง่ายต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารและครูในโรงเรียนซึ่งตั้งอยู่ในชุมชนนั้นด้วย

5. ระดับทักษะการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนระดับประถมศึกษาในด้านความคิดรวบยอดพบว่า การนำความชำนาญในการสร้างวิสัยทัศน์ที่เน้นการมีส่วนร่วมมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โดยสอดคล้องกับแนวคิดของเฮอร์เชย์และบลานชาร์ด (1982) ที่อธิบายไว้ว่าทักษะด้านความคิดเป็นเรื่องที่บริหารระดับสูงต้อง แต่เมื่อพิจารณาการนำมาใช้ร่วมกับการพัฒนา

ผู้เรียนแล้วซึ่งจำเป็นต้องใช้ทักษะด้านเทคนิคที่เหมาะสมกับผู้บริหารระดับต่ำมาใช้ร่วมด้วย ดังนั้นผู้บริหารระดับสูงจึงควรจำเป็นต้องมีการประชุมและถกเถียงความคิดเห็นในด้านต่างๆ ให้ผู้บริหารระดับต่ำหรือผู้ปฏิบัติงานได้ทราบและเข้าใจเป็นอย่างดีเพื่อเปิดโอกาสและสร้างวิสัยทัศน์ให้พวกเขาสามารถนำแนวคิดนี้ไปใช้เพื่อเน้นในการพัฒนาผู้เรียนและทำให้ผู้เรียนนั้นได้สามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาตัวผู้เรียนตามแนวคิดของผู้บริหารระดับสูงที่ได้ถ่ายทอดลงมาอย่างถูกต้อง

ข้อเสนอแนะ

1. การวิจัยครั้งต่อไปควรจะมีการวิจัยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้ปฏิบัติงานและนักเรียนในส่วนที่มีความเกี่ยวข้องกับผลการดำเนินการและการบริหาร โรงเรียนของผู้บริหาร เพื่อจะได้รับทราบถึงผลการปฏิบัติรวมถึงปัญหาการนำเอาแผนนโยบายของผู้บริหารไปปฏิบัติแล้วไม่เกิดประสิทธิภาพตามที่ได้คาดหวังเอาไว้

2. กลุ่มตัวอย่างควรจะมีการขยายเพื่อเปรียบเทียบระหว่างพื้นที่การศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานที่ดีเช่น โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยนำมาเปรียบเทียบกับเขตพื้นที่การศึกษาเขตต่างจังหวัด เพื่อจะได้รับทราบถึงนโยบายและแนวทางปฏิบัติของผู้บริหารว่ามีความสอดคล้องหรือแตกต่างกันอย่างไรเพื่อให้บรรลุผลตามจุดประสงค์หลักของการบริหาร โรงเรียนทั่วทั้งประเทศให้มีมาตรฐานเดียวกัน

บรรณานุกรม

กรมวิชาการ. (2532). **หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521** (ฉบับปรับปรุง 2533). กรุงเทพฯ:

การศาสนา.

สุรัฐ ศิลปอนันต์.(2541). **ปฏิรูปการศึกษา**. กรุงเทพฯ: เจ พีลัม โพรเซส.

Krejcie, Robert V. and Daryle W. Morgan. (1970). “**Determining Sample Size for Research**

Activies” Educational and Psychological Measurement. 30 : 608.